

Zadání příkladů na 1. cvičení

Příklad 1.: Na přímce jsou vyznačeny body $-1, 0, 1$. V bodě 0 se nachází kulička. Náhodně házíme mincí. Jestliže padne líc, posuneme kuličku do bodu 1 , jestliže padne rub, posuneme ji do bodu -1 . Je-li kulička v bodě 1 a padne-li líc, ponecháme ji v bodě 1 , padne-li rub, posuneme ji do bodu 0 . Je-li kulička v bodě -1 a padne-li rub, ponecháme ji v bodě -1 , padne-li líc, posuneme ji do bodu 0 .

Modelujte tuto situaci vhodným SP.

Pro posloupnost 10 hodů mincí $\{L, L, L, R, R, L, R, L, R, R\}$ graficky znázorněte odpovídající realizace SP.

Příklad 2.: Necht' náhodná veličina $X \sim \text{Ex}(\lambda)$, tj.

hustota:
$$f(x) = \begin{cases} \lambda e^{-\lambda x} & \text{pro } x > 0 \\ 0 & \text{pro } x \leq 0 \end{cases}$$
, distribuční funkce:
$$F(x) = \begin{cases} 1 - e^{-\lambda x} & \text{pro } x > 0 \\ 0 & \text{pro } x \leq 0 \end{cases}$$
. Zavedeme

SP $\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $X_t = tX$, $t > 0$.

a) Najděte jednorozměrnou distribuční funkci $F_t(x)$ tohoto SP.

b) K distribuční funkci $F_t(x)$ najděte hustotu $f_t(x)$.

Příklad 3.: Náhodná veličina X má distribuční funkci $F(x)$. Necht' $c, t \in \mathbb{R}$, $t > 0$. Zavedeme

SP $\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $X_t = tX + c$.

a) Najděte jednorozměrnou distribuční funkci $F_t(x)$ tohoto SP.

b) Najděte dvourozměrnou distribuční funkci $F(x_1, x_2)$.

Příklad 4.: Náhodná veličina X má distribuční funkci $F(x)$. Necht' $t > 0$. Zavedeme SP

$\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $X_t = tX^2$. Určete jednorozměrnou distribuční funkci $F_t(x)$ tohoto SP.

Příklad 5.: Necht' X_1, X_2, X_3, \dots jsou stochasticky nezávislé náhodné veličiny, které mají všechny stejnou distribuční funkci $F(x)$. Necht' $\lambda_1, \lambda_2, \dots \in \mathbb{R}$. Zavedeme SP $\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$.

Určete pravděpodobnostní rozložení tohoto SP.

Příklad 6.: Necht' náhodná veličina $X \sim \text{Ex}(\lambda)$, tj. $E(X) = 1/\lambda$, $D(X) = 1/\lambda^2$. Zavedeme SP

$\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $X_t = tX$. Najděte střední hodnotu, rozptyl, autokovarianční a autokorelační funkci tohoto SP.

Příklad 7.: Necht' Y, Z jsou standardizované náhodné veličiny, které jsou nekorelované.

Zavedeme SP $\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $X_t = t + Y \cdot \cos \omega t + Z \cdot \sin \omega t$, $\omega > 0$ konstanta. Zjistěte, zda daný SP je slabě stacionární.

Příklad 8.: Uvažme SP z příkladu 7. Zavedeme standardizovaný SP $\{U_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde

$$U_t = \frac{X_t - t}{\sqrt{t}}$$
. Zjistěte, zda tento standardizovaný SP je slabě stacionární.

Příklad 9.: Necht' Y, Z jsou náhodné veličiny se středními hodnotami $E(Y) = \mu_1$, $E(Z) = \mu_2$ a rozptyly $D(Y) = \sigma_1^2$, $D(Z) = \sigma_2^2$. Jejich koeficient korelace je $R(Y, Z) = 0,7$. Zavedeme SP

$\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $X_t = 2tY + Z$. Najděte střední hodnotu, rozptyl a autokovarianční funkci tohoto SP.

Příklad 10.: Necht' $\gamma_X(t_1, t_2)$ je autokovarianční funkce SP $\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$. Necht' $f(t), g(t)$ jsou reálné funkce definované na \mathbb{N} . Zavedeme SP $\{Y_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $Y_t = f(t)X_t + g(t)$. Najděte autokovarianční funkci tohoto SP.

Příklad 11.: Necht' SP $\{X_t; t \in \mathbb{N}\}$ má střední hodnotu $E(X_t) = t$ a autokovarianční funkci $\gamma_X(t_1, t_2) = t_1 t_2$. Zavedeme SP $\{Y_t; t \in \mathbb{N}\}$, kde $Y_t = tX_t + t^2 + 1$. Najděte jeho střední hodnotu a autokovarianční funkci.